

**Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Навчально-науковий інститут історії та філософії
Кафедра філософії та соціальних наук**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦІОЛОГІЯ»

підготовки бакалавра

Галузь знань: 08 Право

Спеціальність: 081 Право

Освітня програма: Право

Мова навчання: українська

Суми – 2018

Розробник: Зленко Н.М., кандидат філософських наук, доцент.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри філософії та соціальних наук

Протокол № 2 від 28 вересня 2018 р.

Завідувач кафедри
Снегірьов І. О., к. філос. н., доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Бакалавр	Вибіркова	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання - твір-есе, анотація наукової статті, тези до наукової конференції, наукова стаття		Рік підготовки:	3-й
		Семестр	5-й
		Лекції	18 год.
Загальна кількість годин - 90		Практичні, семінарські	18 год.
		Консультації	2 год.
		Самостійна робота	52 год.
		Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів розуміння особливостей і специфіки предмету соціології, як науки про суспільство, її відмінність від інших наук; обґрунтування важливості існуючих теоретичних концепцій класичного та сучасного періодів розвитку соціального знання, показати їх особливості і взаємозв'язок; розкриття та пояснення особливостей функціонування різних соціальних інститутів, важливість вивчення кожного з них для особистого життя людини; усвідомлення значення різних спеціальних соціологічних теорій та галузевих соціологій для досягнення якісного отримання загально-університетського рівня студентів та їх високої професійної кваліфікації, показати емпіричне значення використання методів соціального дослідження для різних сфер життя суспільства.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- дати цілісне уявлення про специфіку соціологічного знання, його об'єкт і предмет, про історію зарубіжної і вітчизняної соціології, перспективи її подальшого розвитку;
- формувати у слухачів соціологічні знання про місце і роль соціальних факторів і соціальних інститутів у житті суспільства;
- допомогти слухачам органічно пов'язувати здобуті соціологічні знання зі складними проблемами сучасного життя, вміло орієнтуватися в ньому;
- надати допомогу слухачам у виробленні навичок організації і проведення конкретно-соціологічних досліджень і ефективного використання їх результатів у практичній роботі

2. Передумови для вивчення дисципліни

Соціологія є інтегративною, міждисциплінарною наукою, в якій містяться основи знань цілого ряду природничих, соціальних та гуманітарних дисциплін. Вона тісно пов'язана з такими природничими науками, як математика, демографія, статистика, інформатика, які допомагають їй в дослідженні всіх сфер життя суспільства. Плідний зв'язок соціології із соціальними науками: історією, соціальною філософією, економікою, соціальною психологією, політологією, культурологією та ін. Соціологія тісним чином пов'язана і з іншими суспільними науками, які вивчають окремі сфери суспільного життя.

Вивченню нормативної навчальної дисципліни “Соціологія” передують цикл таких гуманітарних навчальних дисциплін як “Історія України”, “Українська та зарубіжна культура”, “Філософія”, “Політологія” та ін.

Результати навчання за дисципліною

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні поняття і категорії соціології, що дозволить пізнати сутність її основних законів, уявити суспільство як цілісну соціальну систему;
- механізми соціальної поведінки індивідів, що дозволить ефективно взаємодіяти з ними, успішно будувати тактику своєї поведінки;
- об'єктивну реальність соціальної стратифікації (тобто розбіжностей за належністю до суспільних класів, віком, статтю, національністю, релігією, сімейним станом, рівнем освіти, місцем проживання) у суспільному житті;
- як процес соціалізації впливає на поведінку та самооцінку особистості.

теоретичні концепти структурно-функціонального та конфліктологічного підходів в соціологічній науці другої половини ХХ століття;

- основні теоретичні підходи з обраної проблематики;
- базові теоретичні ідеї соціологічної науки другої половини ХХ століття в контексті символічного інтеракціонізму та соціології повсякденності;
- основні школи сучасної соціологічної теорії.

Вміти:

- вільно володіти понятійно-категоріальним апаратом соціології;
- відрізняти суспільні проблеми від особистісних на своєму та сторонньому досвіді;
- орієнтуватись в усьому розмаїтті теорій, ідей та методологічних підходів щодо розгляду соціального життя, які складають теоретичну основу цієї науки, показати на історико-соціологічних проблемах як вони виникали, репрезентувались та розв'язувались у межах тих чи інших течій, шкіл і напрямів соціологічної думки;
- виявляти постійні джерела напруженості та типи конфліктів між особистостями, групами, регіонами;
- збирати, інтерпретувати та використовувати соціологічні дані;
- визначати критерії впливу соціологічних факторів на діяльність людей та виробничі процеси;
- застосовувати соціологічний підхід до фактів повсякденного життя;
- застосовувати здоровий скептицизм по відношенню до спрощених роз'яснень поведінки людей у суспільстві.
- застосовувати системний підхід до аналізу суспільства;
- застосовувати методи соціологічних досліджень у своїй майбутній роботі.
- порівнювати різні аспекти цих теоретичних підходів та використовувати їх у своїй подальшій роботі.
- правильно і науково обгрунтовано застосовувати отримані теоретичні знання, власну наукову ерудицію та особистий життєвий досвід для аналізу, узагальнення і оцінки постмодерністської трансформації, процесів, тенденцій розвитку і змін в суспільстві;
- аналізувати, порівнювати та робити висновки з приводу обраної теми роботи.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90–100	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок. Оцінка « відмінно » виставляється за повні, систематичні, логічно викладені знання. Студент повинен розуміти суть філософської парадигми кожної історичної епохи, місце в ній конкретних представників філософської думки, коло їх ідей і суть їх внеску в розвиток філософії. Він повинен володіти категоріальним апаратом, навичками логічного доведення, мати власну позицію по суті поставлених питань.
82–89	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками. Оцінка « добре » передбачає, що, в цілому володіючи матеріалом, студент допускає незначні неточності та окремі помилки, виклад недостатньо систематизований, розуміння суті понять та категорій не завжди чітке.
74–81	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок. Оцінка « добре » передбачає, що, в цілому володіючи матеріалом, студент допускає незначні неточності та окремі помилки, виклад недостатньо систематизований, розуміння суті понять та категорій не завжди чітке.
64–73	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків. Оцінка « задовільно » виставляється студенту, який має суттєві недоліки у викладі навчального матеріалу, має прогалини у знаннях, потребує навідних питань і не може самостійно побудувати логіку відповіді. Разом з тим оцінка “задовільно” передбачає засвоєння вузлових питань, розуміння суті основних проблем курсу.
60–63	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям. Оцінка « задовільно » виставляється студенту, який має суттєві недоліки у викладі навчального матеріалу, має прогалини у знаннях, потребує навідних питань і не може самостійно побудувати логіку відповіді. Разом з тим оцінка “задовільно” передбачає засвоєння вузлових питань, розуміння суті основних проблем курсу.
35–59	Кредит не зараховано. Студенту надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки. Оцінка « незадовільно » виставляється студенту, який не розуміє суті поставлених питань, не має знань основних проблем та понять курсу філософії, не орієнтується в змістові основних епох розвитку філософської думки.
0–34	Кредит не зараховано. Студент повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни.

Розподіл балів

Поточний контроль								Підсумкова контрольна робота	Контроль самостійної роботи - ІНДЗ	Сума
РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2			РОЗДІЛ 3				
Т 1.1.	Т 1.2	Т.1.3	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т.3.3	Т. 3.4	20	25	100
5	5	5	10	10	10	5	5			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, метод проектної роботи.

Лекції із застосуванням інформативно-рецептивних методів, евристичних бесід, елементів навчальної дискусії, елементів проблемного викладу матеріалу. Практичні передбачено проводити у формі комбінованого опитування, опитування із застосуванням методу самооцінки, тестування, використання наочних методів демонстрації та ілюстрації, застосування індуктивного та дедуктивного методів, репродуктивного методу, пізнавально-дидактичних ігор.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом виконання студентами:

- 1) тестових завдань;
- 2) написанням есе;
- 3) презентацій і виступів на наукових заходах;
- 4) підсумкової роботи у тестовій формі.

Словесні

Розповідь-пояснення використовується під час навчання студентів на протязі лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, дохідливості та доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та студентом, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати студента на активізацію отриманих знань. Саме з допомогою їх викладач активізує діяльність студентів, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція служить для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, уведення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

Наочні методи

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

Навчальна робота під керівництвом викладача – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи.

Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь студентів відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю.

Поточний контроль здійснюється через оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, виконання процесуальних документів на практичних заняттях, а також шляхом:

- проведення експрес-опитувань,
- тестування,
- підготовки доповідей і рефератів,
- написання самостійних і контрольних робіт.

При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань та практичних навичок студентів, курсантів чи слухачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Проміжний контроль передбачає перевірку рівня засвоєння студентами теоретичного і практичного матеріалу модулів і здійснюється в межах семестру наприкінці планового вивчення спецкурсу.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни.

Для поточного контролю, який здійснюється під час семінарських занять: усне опитування теоретичного матеріалу по темі заняття; розв'язок аудиторних практичних вправ і завдань; короткострокові тематичні письмові самостійні роботи (з кожної теми розроблено 6 варіантів по 10 питань).

Для контролю самостійної роботи, який здійснюється під час семінарських занять: заслуховування відповідей на запитання, запропонованих для самоконтролю, перевірка розв'язків домашніх практичних вправ і завдань; термінологічні диктанти по матеріалу, запропонованому для самостійного опрацювання.

Для підсумкового контролю: підсумкова контрольна робота у формі тестового опитування. Підсумкові контрольні завдання сформульовано у формі тестових запитань на вибір однієї правильної відповіді серед 3 запропонованих варіантів відповідей.

6. Програма навчальної дисципліни

Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальна теорія та історія соціології

Тема 1.1. Соціологія як наука. Предмет і функції соціології.

Тема 1.2. Становлення і основні етапи розвитку соціології. Сучасні соціологічні теорії.

Тема 1.3. Методика та техніка конкретних соціологічних досліджень (КСД)

Розділ 2. Соціальна структура суспільства та її динаміка. Суб'єкти суспільного життя.

Тема 2.1. Соціологічний аналіз суспільства як системи

Тема 2.2. Соціальна структура суспільства та її динаміка

Тема 2.3. Особистість як суб'єкт і об'єкт суспільних відносин.

Розділ 3. Сфери життєдіяльності соціальних суб'єктів

Тема 3.1. Соціологія освіти та науки.

Тема 3.2. Соціологія вільного часу та дозвілля

Тема 3.3. Соціологія сім'ї та шлюбу.

Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		лек	пр	конс	сам. р
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Загальна теорія та історія соціології					
Тема 1.1. Соціологія як наука. Предмет і функції соціології.	8	2	2		4
Тема 1.2. Становлення і основні етапи розвитку соціології. Сучасні соціологічні теорії.	8	2	4		2
Тема 1.3. Методика та техніка конкретних соціологічних досліджень (КСД)	6	2	2		2
Розділ 2. Соціальна структура суспільства та її динаміка. Суб'єкти суспільного життя.					
Тема 2.1. Соціологічний аналіз суспільства як системи	8	4	2		2
Тема 2.2. Соціальна структура суспільства та її динаміка	10	2	2	2	4
Тема 2.3. Особистість як суб'єкт і об'єкт суспільних відносин.	6	2	2		2
Розділ 3. Сфери життєдіяльності соціальних суб'єктів					
Тема 3. 1. Соціологія освіти та науки.	4	-	-		4
Тема 3. 2. Соціологія вільного часу та дозвілля	4	-			4
Тема 3.3. Етносоціологія і соціологія нації	8	2	2	-	4
Тема 3.4. Соціологія сім'ї та шлюбу.	8	2	2		4
Тема 3.5. Соціологія праці	4	-	-		4
Тема 3.6. Соціологія конфлікту	4	-	-		4
Тема 3.7. Соціологія молоді	4	-	-		4
Тема 3.8. Соціологія громадської думки	4	-	-		4
Тема 3.9. Соціологія глобальних проблем сучасності	6	-	-		4
Усього годин	90	18	18	2	52

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Соціологія як наука. Предмет і функції соціології.	2
2.	Становлення і основні етапи розвитку соціології. Сучасні соціологічні теорії.	2
3.	Методика та техніка конкретних соціологічних досліджень (КСД)	2
4.	Соціологічний аналіз суспільства як системи	4
5.	Соціальна структура суспільства та її динаміка	2
6.	Особистість як суб'єкт і об'єкт суспільних відносин	2
7.	Соціологія сім'ї та шлюбу.	2
8.	Етносоціологія і соціологія нації	2
	Всього	18

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціологія як наука. Предмет і функції соціології.	2
2	Становлення і основні етапи розвитку соціології. Сучасні соціологічні теорії.	4
3	Методика та техніка соціологічного дослідження	2
4	Соціологічний аналіз суспільства як системи	2
5	Соціальна структура суспільства та її динаміка	2
6	Особистість як суб'єкт і об'єкт суспільних відносин	2
8	Етносоціологія і соціологія нації	2
9	Соціологія сім'ї та шлюбу	2
	Всього	18

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціологія як наука. Предмет і функції соціології.	4
2	Становлення і основні етапи розвитку соціології. Сучасні соціологічні теорії.	2
3	Методика та техніка соціологічного дослідження	2
4	Соціологічний аналіз суспільства як системи	2
5	Соціальна структура суспільства та її динаміка	4
6	Особистість як суб'єкт і об'єкт суспільних відносин	2
7	Соціологія освіти та науки	4
8	Соціологія вільного часу та дозвілля	4
9	Етносоціологія і соціологія нації	4
10	Соціологія сім'ї та шлюбу	4
11	Соціологія праці	4
12	Соціологія конфлікту	4
13	Соціологія молоді	4
14	Соціологія громадської думки	4
15	Соціологія глобальних проблем сучасності	4
	Всього	52

7. Рекомендовані джерела інформації

1. Антология гендерной теории /под ред. Гаповой Е.И., Усмановой А.Р. – М.: Прописи, 2000. – 384 с.
2. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. – К.: Юніверс, 2004. – 688 с.
3. Бальцеревич Л. Социализм, капитализм, трансформация: Очерки на рубеже эпох. – М.: Наука, 1999. – 350 с.
4. Барвінський А.О. Соціологія. Курс лекцій для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.
5. Бергер П., Лукман Т. Социальное конструирование реальности: Трактат по социологии знания. – М.: Медиум, 2001. – 324 с.
6. Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика. – К.: Основи, 1998. – 534 с.
7. Габермас Ю. Структурні перетворення у сфері відкритості: Дослідження, категорії, громадянське суспільство. – Львів: Літопис, 2000. – 318 с.
8. Геллнер Э. Нации и национализм. – М.: Прогресс, 1991. – 320 с.
9. Гелнер Е. Нації та націоналізм; Націоналізм. – К.: Таксон, 2003. – 300 с.
10. Дворецька Г.В. Соціологія: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 1999. – 340 с.
11. Делевський Ю. Суспільні антагонізми. Пер. з франц. та уваги ддра М.Мандрики. – Прага, Укр. Робітн. Уннт при Укр. Іннті Громадознавства, 1928. – 146 с.
12. Дністрянський С. Нова Держава. – ВіденьПрагаЛьвів: Український скиталець; Адрія (у Відні), 1923. – 32 с.
13. Добренков В.М., Кравченко А.М. Социология: Учебн. – М.: Инфра. – 2007. – 624 с.
14. Додонов Р.О., Додонова В.І. Соціологія: Навчальний посібник для курсантів і студентів вищих закладів МВС України. – Донецьк: Донецький юридичний інститут МВС при ДонНУ, 2005. – 224 с.
15. Дюркгейм Э. Самоубийство. Социологический этюд. – М.: Мысль, 1994. – 399 с.
16. Дюркгейм Э. Социология. Ее предмет, метод, предназначение. – М.: Канон, 1995. – 350 с.
17. Захарченко М.В., Погорілий О.І. Історія соціології (від античності до поч. ХХ ст.) – К.: Либідь, 1993. – 336 с.
18. Жоль К.К. Соціологія: Навч. посібник - К.: Либідь, 2005. - 440 с.
19. Ионин Л.Г. Социология культуры: Учеб. пособ. - Львів: Логос, 1998. - 280 с.
20. Канетти Э. Масса и власть. – М.: Ad Marginem, 1997. – 527 с.
21. Кули Ч.Х. Человеческая природа и социальный порядок. – М.: Авторское издание, 2000. – 312 с.
22. Культурология: Хрестоматия. – М.: Гардарики, 2000. – 592 с.
23. Леш С. Соціологія постмодернізму. – Львів: Кальварія, 2003. – 344 с.
24. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2004. – 464 с.
25. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія. Базовий курс: Підручник. – К.: Каравела, 2006. – 312 с.
26. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія. Загальний курс. 2-е вид. – К.: Каравела, 2005. – 408 с.
27. Лукашевич М.П., Туленков М.В., Яковенко Ю.І. Соціологія. Основи загальної, спеціальної і галузевих теорій: Підручник. – К.: Каравела, 2008. – 544 с.
Лукашевич М.П. Соціологія праці: Підручник - К.: Либідь, 2004. - 440 с.

28. Мангейм К. Очерки социологии знания: Теория познания – Мироззрение – Историзм. – М.: ИНИОН РАН, 1998. – 249 с.
29. Манхейм К. Диагноз нашего времени. – М.: Юрист, 1994. – 700 с.
30. Маркс К. Социология: Сборник /Вступ. статья Ю.Н. Давыдова. – М.: КАНОН—Пресс – Ц; Кучково поле, 2000. – 432 с.
31. Мартен Д., Мецжер Ж.-Л., П'єр Ф. Метаморфози світу: Соціологія глобалізації - К.: Видавничий дім "KM Academia", 2005. - 302 с.
32. Мертон Р. Социальная теория и социальная структура: Фрагменты /ред.В.Танчер – К.: Абрис, 1996. – 109 с.
33. Миллс Ч. Социологическое воображение. – М.: Стратегия, 2000. – 264 с.
34. Морено Я..Л. Социометрия: Экспериментальный метод и наука об обществе. – М.: Академический проект, 2004. – 320 с.
35. Мильнер Б.З. Теория организаций. - М.: Инфра-М, 1998. - 336 с.
36. Нейсбит Дж. Мегатренды. – М.: АСТ, 2003. – 380 с.
37. Нестуля О.О. Соціологія: практикум. Модульний варіант: навч. посіб. (для студ. виш. навч. закл.) / О.О.Нестуля, С.І. Нестуля, С.Ж. Веземоська – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 272 с.
38. Павліченко П.П., Литвиненко Д.А. Соціологія: Навчальний посібник - К.: Лібра, 2000. - 256 с.
39. Парсонс Т. О структуре социального действия. – М.: Академический Проект, 2000. – 880 с.
40. Парсонс Т. Система современных обществ. – М.: Аспект Пресс, 1998. – 270 с.
41. Піча В.М. Соціологія: загальний курс: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України - К.: Каравела, 2000. – 248 с.
42. Попова І.М. Соціологія: пропедевтичний курс: Підручник для студентів вищих навчальних закладів - К.: Тандем, 1996. - 271 с.
43. Примуш М.В. Загальна соціологія: Навчальний посібник - К.: ВД "Професіонал", 2004. - 592 с.
44. Пшеничнюк О.В., Романовська О.В. Соціологія: Посібник для підготовки до іспитів - К.: Видавництво Паливода А.В., 2002. - 152 с.
45. Сірий Є.В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії: Навчальний посібник - К.: Атіка, 2004. - 480 с.
46. Словник основних термінів з курсу "Соціологія" для студентів усіх спеціальностей [Текст] / К. А. Агаларова, В. В. Бурега, Г.-М. Саппа ; під заг. ред. проф. Буреги В. В. ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". - Харків : НТУ "ХПІ", 2015. - 43 с.
47. Смелзер Н. Социология - М.: Феникс, 1998. - 688 с.
48. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. – М.: Политиздат, 1992. – 543 с.
49. Социологический энциклопедический словарь. Редактор-координатор – академик РАН Г.В. Осипов. – М.: Издательство НОРМА, 2000. – 488 с.
50. 25. Соціологія: Підручник / За ред. В.Г. Городяненка. –К.: ВЦ «Академія», 2008. – 544 с.
51. 26. Соціологія: Підручник / Н.П.Осипова, В.Д. Воднік, Г.П. Клімова та ін.; за ред. Н.П.Осипової. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 336 с.
52. 27. Социология: наука об обществе: Учеб. Пособ. / Под ред. В.П.Андрущенко, Н.И.Горлача. – Х.: Рубикон, 1996. – 688 с.
53. Соціологія: Підручник / За редакцією В.П. Андрущенко, М.І.Горлача. – Харків – Київ, 1998 – 624 с.
54. Соціологія: Підручник /За редакцією В.М.Пічі. - Львів: "Магнолія плюс", 2004. – 277 с.

55. Соціальна держава: український вибір: Монографія / За ред. В.А.Гошовської, Л.І.Ільчука – К.: ЦПСД, 2007. - 337 с.
56. Танчин І.З. Соціологія: Навч.посіб.- 2-ге вид., переробл. і доп. - К.: Т-во "Знання", 2007. - 351 с.
57. Черниш Н. Соціологія: курс лекцій / Н. Черниш [Львівський національний університет імені Івана Франка]. - вид. 4-е, перероб. і доп. - Львів : Кальварія, 2004. - 543 с.
58. Шульга М.А. Соціально-політичне управління: Навч.пос. – К.: ЦУЛ, 2008. – 248 с.
59. Юрій М.Ф. Соціологія: Підручник - К.: Кондор, 2007. - 288 с.
60. Юрій М.Ф. Соціологія: Підручник - К.: Дакор, 2004. - 552 с.
61. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности. - М.: Добросвет, 1998. - 596 с.
62. Яковлев А.М. Социальная структура общества. - М.: Издательство «Экзамен», 2003. – 389 с.
63. Якуба Е.А. Соціологія: Навч. посіб. для студентів. – Х.: Константа, 1996. - 192 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://socioline.ru> – соціологічна література.
2. <http://www.twirpx.com/file/182975/> – підручники.
3. <http://www.ecsoc.ru/> – велика кількість посилань на найрізноманітніші джерела наукової інформації (статті, книги, електронні ресурси тощо).
4. <http://www.i-soc.com.ua> – сайт Інституту соціології Національної Академії Наук України.
5. <http://corp.fom.ru/> – сайт фонду “Общественное мнение” (ФОМ).
6. <http://www.socd.univ.kiev.ua/> – сайт факультету соціології Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченко.
7. <http://www.sociology.kharkov.ua/> – соціологічний сайт Харківського Національного Університету ім. Кармазіна.
8. http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php – видання Інституту соціології Національної Академії Наук України
9. <http://www.ecsoc.msses.ru/Mag.html> – електронний журнал "Экономическая социология".
10. <http://www.wciom.ru/vciom/magazine/descript/bottom.asp> – інформаційний бюлетень Всеросійського центру вивчення суспільної думки "Мониторинг общественного мнения: экономические и социальные перемены".
11. http://www.isras.rssi.ru/R_SocIs.htm – журнал "Социологические исследования".
12. <http://www.nir.ru/socio/scipubl/4M.htm> – журнал "Социология: методология, методы, математические модели".
13. <http://www.nir.ru/socio/scipubl/socjour.htm> – "Социологический журнал".
14. <http://www-psb.ad-sbras.nsc.ru/regw.htm> – журнал "Регион: экономика и социология".